

Vörösiszap-tározó gátszakadása Ajkán

Miért veszélyes a vörösiszap?

Elsősorban a lúgosság okozza a vörösiszap veszélyességét, hiszen 11–14 közötti pH értéke miatt maró hatású ha szemmel, bőrrel találkozik. Por formájában belélegezhetjük a finom lúgos port, mely a tüdőszövet károsodásához, korróziójához (megmaródás) vezet.

A vízi és a szárazföldi ökoszisztémát is elsősorban lúgossága miatt veszélyezteti, mely például a vízi ökoszisztéma tagjainak nem csak a teljes testfelületét marja, de a bevitt táplálékkal a belső felületeket is.

Veszélyességének másik oka a szemcseméret. A kolloid mérettartományba eső finom szemcsés anyag zagy formájában nehezen ülepszik, a vizet nagyon lassan engedi csak el, így évekig tart, amíg kiszárad. Ha kiszárad, akkor viszont porzik, a szél a finom port kilométerekre is elszállíthatja. A belélegzett lúgos por megmarja a tüdőszövetet és mint por is veszélyes, mert belégzése szilikózishoz vezethet.

Kémiai összetételükben a világ különböző vörösiszapjai nagyban hasonlítanak, bár a bányászat helyétől függően vannak eltérések.

Átlagos kémiai összetételük a következő:

Fe_2O_3	30–60%
Al_2O_3	10–20%
SiO_2	3–50%
Na_2O	2–10%
CaO	2–8%
TiO_2	0–25%

Toxikus fémek is lehetnek a vörösiszapban kisebb-nagyobb mennyiségben: a legtöbb vörösiszapban a fémek koncentrációja nem éri el a kockázatos szintet.

A hulladékok és melléktermékek jellemzését szolgáló KÖRINFO adatbázisban megtalálja a [vörösiszapok általános adatlapját](#) és az [almásfűzítői vörösiszap adatlapját](#).

Az ajkai vörösiszapok toxikus fémtartalma néhány esetben meghaladja a talajra vonatkozó vagy a talajra kihelyezhető szennyvíziszapra vonatkozó határértékeket. Az Ajkánál kiömlött vörösiszapra született analitikai eredményeket megtalálhatja az [MTA weboldalán ha ide kattint](#) vagy [ezen a Greenpeace-hez vezető linken](#).

A [porszennyeztség veszélyeiről](#) is olvashat a Greenpeace oldalán. A vörösiszap por beszívásának kockázatai között különösen hangsúlyozni kell a por lúgosságát, ami azt jelenti, hogy a légutak nyálkahártyáján vagy a tüdőszöveten újranedvesedve a por lúgossága vizet von el a környezetéből és lúgosan marni kezdi az érintkező nyálkahártyákat, szöveteket. A felszín marását követően szabadon diffundál a belső sejtek, szövetek felé, ahol a helyi koncentrációtól függően marást, irritációt vagy egyszerűen csak lúgos pH-t állít elő, ami a sejtek normális funkcióját megzavarja.

Az ajkai vörösiszap-árról a [KÖRINFO tudásbázisból](#) további ismeretekre tehet szert.

korinfo.hu